

Kuratorium Oświaty w Lublinie

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
Pełna nazwa szkoły

Liczba uzyskanych punktów

**KONKURS GEOGRAFICZNY DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH
ROK SZKOLNY 2018/2019**

ETAP TRZECI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 19 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem nieścieralnym.
5. Rozwiązania zapisuj w miejscach do tego przeznaczonych.
6. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
7. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
8. Nie używaj kalkulatora.
9. Nie używaj korektora.

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 40.
Laureatem
zostaniesz, gdy
uzyskasz co najmniej
36 punktów.
Finalistą zostaniesz,
jeżeli zdobędziesz
co najmniej
12 punktów.

**Pracuj samodzielnie.
POWODZENIA!**

Zatwierdzam

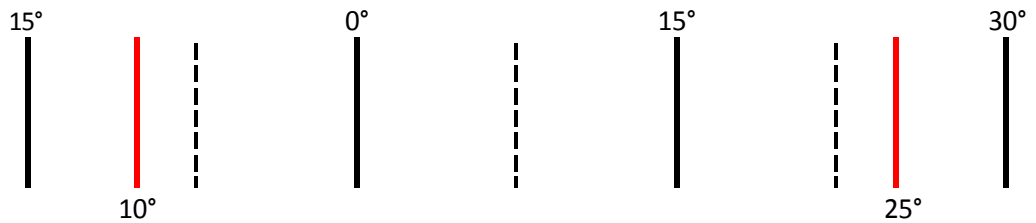
Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Ewa Zakosińska
mgr Ewa Zakosińska

Kurator Oświaty
w Lublinie
Teresa Misiuk
mgr Teresa Misiuk

1. (0 – 2p.)

Zegary na południku 0° wskazują godzinę **12.00**. Wpisz do tabeli godzinę czasu strefowego i słonecznego dla południków **10°W** i **25°E** .

Do wykonania zadania wykorzystaj poniższy rysunek.

Południk	Godzina czasu strefowego	Godzina czasu słonecznego
10°W		
25°E		

2. (0 – 1p.)

Wartości skrajnych południków dla obszaru Chin wynoszą: $73^\circ50'\text{E}$ i $135^\circ10'\text{E}$. Podaj, w ilu strefach czasowych położone są Chiny.

Odpowiedź:

3. (0 – 2p.)

Oblicz wysokość górowania Słońca w mieście Melbourne ($37^\circ48'\text{S}$; $144^\circ57'\text{E}$) w dniu przesilenia letniego.

Obliczenia:

Wynik:

4. (0 – 1p.)

Zwrotnik Raka przebiega m.in. przez: (zaznacz poprawną odpowiedź)

- a) Morze Czerwone, Morze Żółte, Morze Czarne.
- b) Półwysep Floryda, Półwysep Apeniński, Półwysep Kalifornijski.
- c) Zatokę Meksykańską, Półwysep Arabski, Tajwan.
- d) Półwysep Labrador, Półwysep Somalijski, Morze Karaibskie.

5. (0 – 2p.)

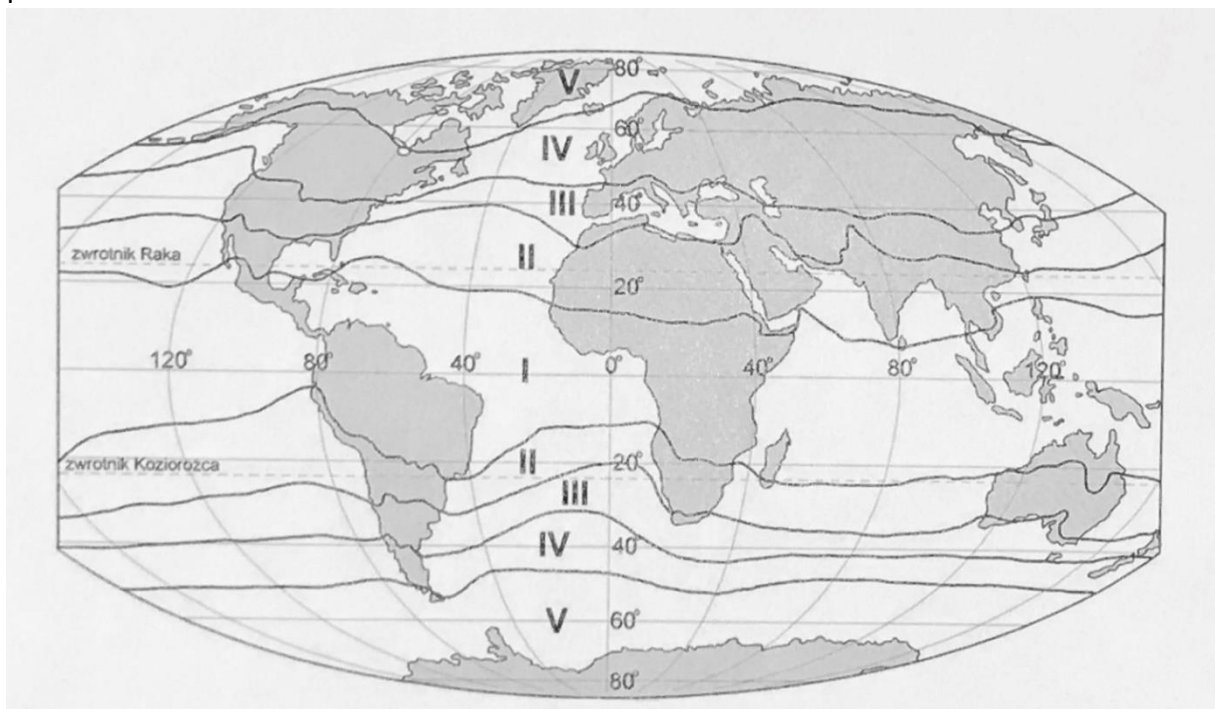
Wpisz obok każdego zdania nazwę kontynentu, rozpoznanego na podstawie jego krótkiej charakterystyki.

- a) Typowo wyżynny kontynent z rozległymi kotlinami i rowami tektonicznymi.
.....
- b) Kontynent o najwyższej średniej wysokości bezwzględnej i o małej rocznej sumie opadów.
- c) Kontynent o najbardziej rozwiniętej linii brzegowej i najmniejszej średniej wysokości bezwzględnej.
- d) Przez kontynent przebiega równik, a wzdłuż jednego z wybrzeży łańcuch młodych, wysokich gór.

6. (0 – 2p.)

Na mapie oznaczono numerami: **I – V** strefy klimatyczne Ziemi.

W każdym z poniższych zdań **wykreśl** błędne określenie, tak aby informacja o klimacie była prawdziwa.

- A. W strefie klimatycznej **IV** na obszarach położonych w głębi kontynentów roczne amplitudy temperatury są **mniejsze/większe** niż na obszarach nadmorskich.
- B. W Afryce na obszarach położonych w strefie klimatycznej **I** zachmurzenie nieba jest w ciągu roku **mniejsze/większe** niż na obszarach położonych w strefie klimatycznej **II**.
- C. Największe dobowe amplitudy temperatur występują w strefie klimatycznej **II / V**.

7. (0 – 3p.)

Uzupełnij tabelę określeniami wybranymi z ramki tak, aby prawidłowo przedstawiały zależności elementów środowiska przyrodniczego, wynikające ze strefowości klimatyczno – glebowo - roślinnej na Ziemi.

podzwrotnikowy wilgotny, umiarkowany chłodny kontynentalny,
 umiarkowany ciepły morski, umiarkowany ciepły kontynentalny, równikowy wilgotny,
 szaroziemny, gleby tundrowe, brunatne, bielice, czerwonożółte,
 las mieszany, las równikowy, tajga, makia, sawanna, step, tundra

Klimat	Gleby	Strefa roślinna
		las liściasty
	czarnoziemny	
podrównikowy		

8. (0 – 2p.)

Wpisz do tabeli po dwie nazwy zwierząt, które żyją na wymienionych kontynentach. Wybierz je spośród podanych w ramce.

Kontynent	Żyjące tu zwierzęta
Afryka	1. 2.
Ameryka Południowa	1. 2.
Australia i Oceania	1. 2.

Zwierzęta:

wilki, lwy, zające, tapiry, wombaty, niedźwiedzie brunatne,
 lamparty, bizona, strusie emu, jaguary, woły piżmowe

9. (0 – 1p.)

Podkreśl trzy zdania, które dotyczą Sahelu.

- a) Opady atmosferyczne są rozłożone równomierne w ciągu roku.
- b) Podstawową formą gospodarowania jest pasterstwo koczownicze.
- c) Główną uprawę rolniczą stanowią owoce cytrusowe.
- d) Obejmuje obszar położony na południowym skraju Sahary.
- e) Znajduje się na północ od Sahary.
- f) Występuje tam proces pustynnienia.

10. (0 – 3p.)

Dopisz do podanych regionów po dwie przyczyny małej gęstości zaludnienia, wybierając spośród poniższych:

brak wody; bagna; wysoka temperatura powietrza; długa mroźna zima; duże dobowe amplitudy temperatury powietrza; rozrzedzone powietrze; niskie temperatury powietrza; bujna roślinność; mała amplituda rocznej temperatury powietrza; wieczna zmarzlina

Wyżyna Tybetańska:

-
-

Nizina Zachodniosyberyjska:

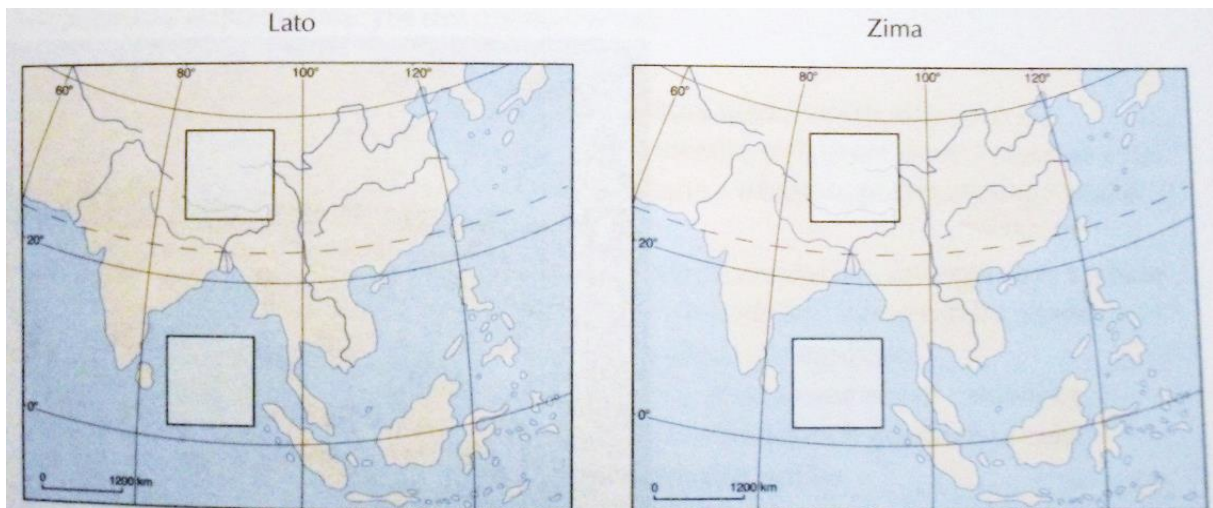
-
-

Sahara:

-
-

11. (0 – 3p.)

Poniższe mapki przedstawiają rejony Azji, w których występują monsuny.

a) (0 – 1p.)

Zaznacz na mapkach, w odpowiednich miejscach wyż i niż baryczny, wpisując w kwadraty litery **W** i **N**.

Narysuj strzałki obrazujące odpowiedni kierunek wiatrów monsunowych dla lata i zimy.

b) (0 – 1p.)

Uzupełnij zdania.

Najważniejszym zbożem na obszarach Azji położonych w klimacie monsunowym jest

..... . Szczególne znaczenie w jego uprawie ma monsun

c) (0 – 1p.)

Wyjaśnij, na czym polega wpływ klimatu monsunowego na uprawę tego zboża.

.....
.....
.....

12. (0 – 3p.)

Poniższe zdania dotyczą gospodarki Japonii i Indii.

Postaw znak: „X” w odpowiedniej kolumnie, wybierając prawdę lub fałsz.

Zdania	P	F
Podstawą gospodarki Japonii są bogate zasoby surowców mineralnych.		
W Japonii przemysł wysokich technologii jest na wysokim poziomie.		
Niemal wszystkie surowce mineralne dla przemysłu Japonii pochodzą z importu.		
Cechą przemysłu Indii jest brak przemysłu wysokich technologii.		
W rolnictwie Indii ważnym działem jest hodowla bydła. Indie znajdują się w czołówce światowej pod względem pogłowia bydła.		
Indie są w światowej czołówce pod względem wydobycia węgla kamiennego.		

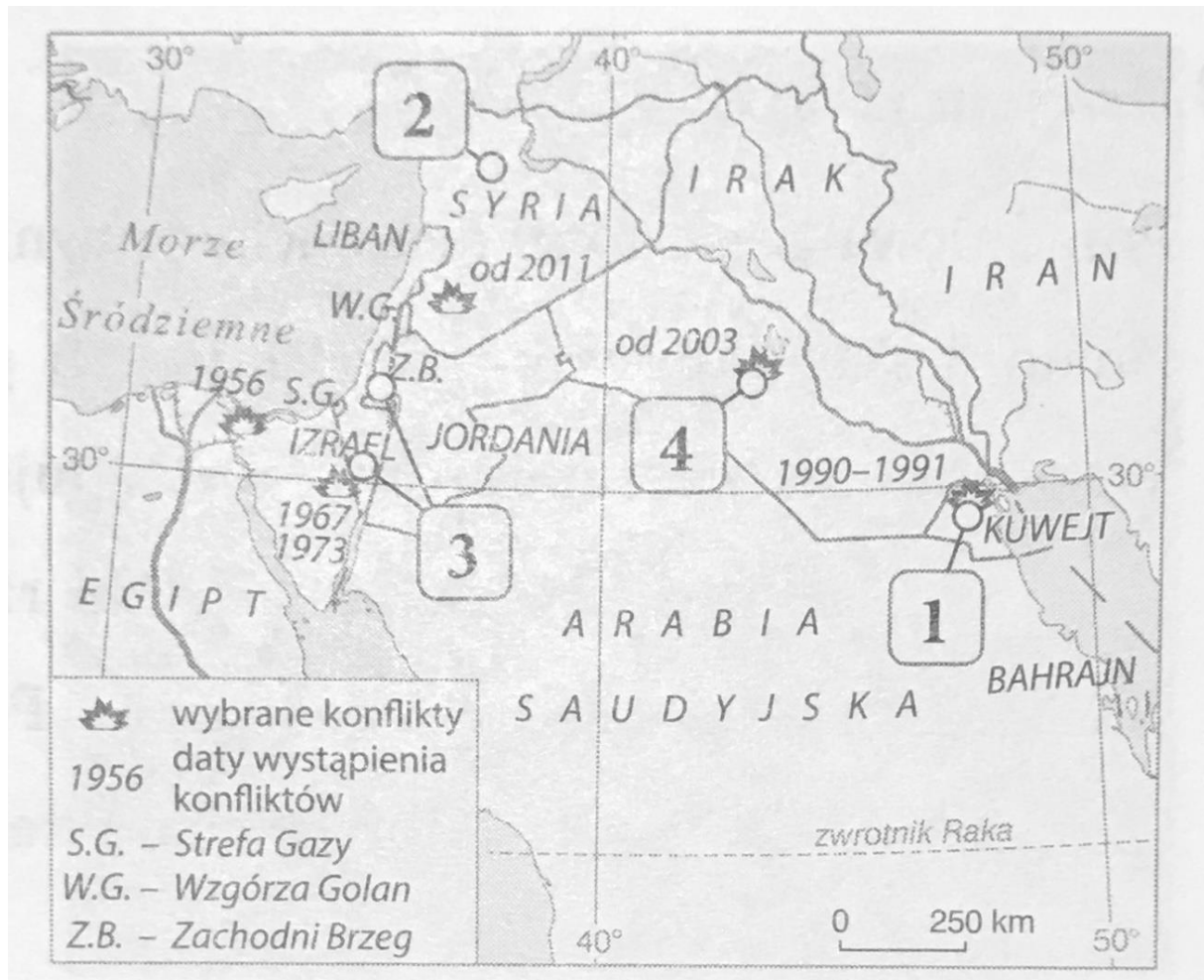
13. (0 – 3p.)

W poniższej tabeli przedstawiono prawdziwe i nieprawdziwe zdania dotyczące Chin. Postaw znak „X” w odpowiedniej kolumnie, wybierając prawdę lub fałsz.

Lp.	Zdania	P	F
1.	Chiny mają większą powierzchnię kraju niż wynosi powierzchnia Europy.		
2.	W zachodniej części Chin w ukształtowaniu powierzchni dominują wysokie góry i rozległe wyżyny.		
3.	Mieszkańcy tego państwa stanowią ponad 15 % ludności Ziemi.		
4.	Dominującą religią wśród mieszkańców Chin jest islam.		
5.	Największa gęstość zaludnienia w Chinach jest na wschodzie państwa.		
6.	Chiny są w czołówce światowej w wydobyciu diamentów.		

14. (0 – 2p.)

Na mapie Bliskiego Wschodu numerami 1 – 4 oznaczono miejsca wybranych konfliktów zbrojnych.

a) (0 – 1p.)

Obszar, na którym występuje konflikt izraelsko – arabski oznaczono na mapie numerem:

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

b) (0 – 1p.)

Główną przyczyną tego konfliktu jest:

- A. Dążenie Izraela do przejęcia zasobnych złóż ropy naftowej.
- B. Dążenie Palestyńczyków do utworzenia własnego państwa.
- C. Problemy z dostępem do wody pitnej.
- D. Dążenie Izraela do uzyskania dostępu do morza.

15. (0 – 1p.)

Zaznacz dwa zdania, które potwierdzają dominującą rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej:

- A. Państwo to jest największym importerem żywności na świecie.
- B. USA są największym na świecie producentem przemysłowym i inwestorem.
- C. Państwo jest światowym liderem (**1 miejsce**) w wydobyciu złota.
- D. USA mają największy udział w wytwarzaniu światowego produktu brutto.

16. (0 – 2p.)

Wilgotne lasy równikowe Amazonii zajmują około 6,7 mln km². W minionych czterech dekadach wycięto niemal 20% powierzchni puszczy amazońskiej. Obszar ten stał się miejscem konfliktu między ekonomią a ekologią, czyli zwolenników i przeciwników wycinania lasów.

Podaj po dwa argumenty jednej i drugiej strony.

Ekonomia – argumenty:

- 1.
- 2.

Ekologia – argumenty:

- 1.
- 2.

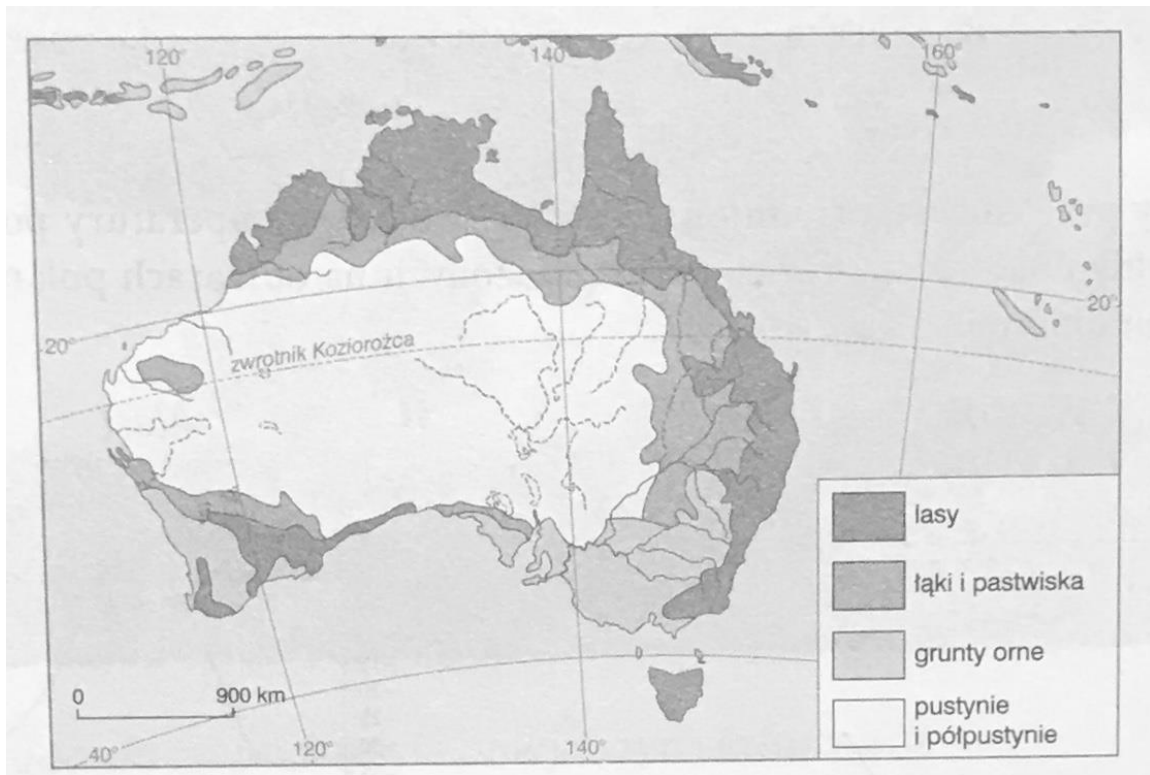
17. (0 – 3p.)

W poniższej tabeli przedstawiono prawdziwe i nieprawdziwe informacje dotyczące Australii. Zaznacz obok każdej z nich P lub F.

Lp.	Zdanie	P	F
1.	Australia jest kontynentem ubogim w wody podziemne, lecz zasobnym w wody powierzchniowe.		
2.	W Australii występuje wiele endemitów.		
3.	Wnętrze kontynentu jest gęściej zaludnione niż wschodnie wybrzeże.		
4.	Stolicą Związku Australijskiego jest Sydney.		
5.	Związek Australijski należy do grupy państw wysoko rozwiniętych gospodarczo.		
6.	Znaczna część Australii znajduje się w zasięgu klimatu zwrotnikowego suchego i skrajnie suchego.		

18. (0 – 2p.)

Mapa przedstawia użytkowanie ziemi w Australii. Wykonaj poniższe polecenie na podstawie mapy oraz własnej wiedzy.

Wykreśl błędną informację w każdym z poniższych zdań, tak aby stało się ono prawdziwe.

Chów zwierząt koncentruje się głównie na **północnym zachodzie kraju / wschodzie kraju**. Przyczyną tego jest występowanie tu **dużych powierzchni naturalnych pastwisk / bujnej roślinności tropikalnej**.

W rolnictwie Australii większą rolę odgrywa **uprawa roślin / chów zwierząt**.

19. (0 – 2p.)

W poniższych zdaniach dotyczących Antarktyki zaznacz literą **P** zdania prawdziwe, a literą **F** zdania fałszywe.

- a) Jej największą wyspą jest Grenlandia.
- b) Żyją tam pingwiny.
- c) Obszar jej został objęty całkowitym zakazem wydobycia surowców mineralnych.
- d) Żyją tam niedźwiedzie polarne.